

Motion till riksdagen 2007/08:So506

av Anne Ludvigsson m.fl. (s)

Allmän vaccinering mot livmoderhalscancer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vaccination mot livmoderhalscancer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den övre åldersgränsen på 60 år bör höjas så att även äldre kvinnor får delta i screeningprogrammet.

Motivering

Sedan ungefär ett år tillbaka har det funnits ett vaccin (Gardasil) mot livmoderhalscancer. Nyligen kom ytterligare ett vaccin mot cervixcancer (Cervarix). Genom dessa vacciner kan nu en av de allvarligaste cancersjukdomarna för kvinnor förebyggas.

Bland kvinnor i åldern 15–45 år är livmoderhalscancer den näst vanligaste cancerformen över hela världen. I Sverige får omkring 32 000 kvinnor besked om cellförändringar varje år och närmare 500 insjuknar i livmoderhalscancer. Cirka 160 kvinnor dör årligen på grund av denna cancerform.

Livmoderhalscancer orsakas av onkogen HPV (humant papillomvirus) som smittar genom sexuell kontakt. Alla sexuellt aktiva kvinnor riskerar därför att drabbas, oavsett ålder. För bästa skydd bör dock vaccinering ske före den sexuella debuten. Men en tidigare infektion med HPV skyddar inte nödvändigtvis mot en ny infektion. Det innebär att även äldre kvinnor skulle kunna ha nytta av att vaccinera sig. Man räknar med att upp till 80 procent av alla kvinnor kommer att ha smittats av ett HPV-virus innan de fyllt 50 år och upp till 75 procent av dessa infektioner är av en typ som kan ge upphov till cervixcancer.

Under året som gått har frågan om allmän vaccinering av unga flickor diskuterats. Landstingen erbjuder vaccinering i varierande grad och några lands-

Fel! Okänt namn på

ting har mer aktivt gått ut och marknadsfört möjligheten att vaccinera sig. Läkemedelsförmånsnämnden beslutade i maj i år att vaccinet skulle ingå i läkemedelsförmånen och därmed vara subventionerat för flickor mellan 13 och 17 år. Det innebär att man som mest kan betala 1 800 kronor för vaccineringen istället för dryga 3 400 kronor. Har man flera döttrar blir besparingen ännu större. De flesta landsting tillämpar detta med undantag av något som vill ha extra ersättning av staten för kostnaderna för vaccinet.

Socialstyrelsen bereder frågan om vaccinering av unga flickor mot livmoderhalscancer borde ingå i barnvaccinationsprogrammet. Besked väntas kring årsskiftet. Under tiden är tillgängligheten av vaccinerna väldigt osäker och ojämn. Detta är inte tillfredsställande. Ett beslut om allmän vaccinering av unga kvinnor är därför mycket angeläget och bör skyndsamt införas.

Om vi blickar över världen har bland andra Australien, Belgien, Canada, Danmark, England, Frankrike, Italien, Luxemburg, Norge, Spanien, Schweiz och USA någon form av beslut eller myndighetsrekommendation om att vaccinering bör ske av unga kvinnor i en eller flera åldersgrupper. I vissa länder har man också program för "catch-up" för att även äldre flickor ska få vaccinering under en övergångsperiod. Något enstaka land har också vaccinering av pojkar. Det är rimligt att även Sverige skyndsamt får en rekommendation om allmän vaccinering.

Vaccinering ger en god möjlighet att tidigt kunna förebygga och förhindra livmoderhalscancer. Trots goda resultat hos båda vaccinerna kommer det att dröja innan vi kan se vaccinationens effekt på cancerförekomsten. Därför är det av yttersta vikt att det allmänna screeningprogrammet fortsätter. Det väl utbyggda programmet har i Sverige mer än halverat antalet dödsfall sedan det infördes på 60-talet. Vi menar också att den övre åldersgränsen på 60 år bör höjas så att även äldre kvinnor får delta i screeningprogrammet.

Stockholm den 4 oktober 2007

Anne Ludvigsson (s)

Carina Ohlsson (s)

Carina Hägg (s)

Hillevi Larsson (s)

Kerstin Engle (s)

Christina Oskarsson (s)

Carina Adolfsson Elgestam (s)

Marie Nordén (s)